

Utdanning i små håndverksfag

Egner seg for deg som er spesielt interessert i godt håndverk, er lærevillig, kreativ, nysgjerrig, arbeidsom og selvstendig.

NORSK
HÅNDVERKS-
INSTITUTT

Verneverdige tradisjonshåndverk

Disse fagene kalles også små håndverksfag, gamle håndverksfag, kulturhistoriske fag eller små og verneverdige fag. I alle tilfeller er det snakk om håndverkere som arbeider med fag som har med tradisjoner og kultur å gjøre.

Samfunnet ønsker å ta vare på disse fagene. Det er en utfordring at det kan være vanskelig å leve av håndverk og at det finnes få læreplasser i mange av fagene.

Små håndverksfag

- bilsalmaker
- blyglasshåndverker
- bunadstilvirker
- buntmaker
- bøkker
- børsemaker
- filigranssølvsmed
- forgyller
- gipsmaker
- gjørtler
- glassblåser
- gravør
- herreskredder
- horn-, bein- og metallduodjår
- hovslager
- håndbokbinder
- håndvever
- keramiker
- kostymesyer
- kurvmaker
- maskør- og parykkmaker
- modellbygger
- modist
- møbeltapetserer
- optroniker
- orgelbygger
- repslager
- salmaker
- seilmaker
- skinn- og pelsduodjår
- skomaker
- smed
- strikkehåndverker
- sølvsmed
- taksidermist
- tekstilduodjår
- trebåtbygger
- tredreier
- treduodjår
- treskjærer
- urmaker
- veve- og håndstrikkeuodjår

Fagenes kjennetegn:

- Få utøvere
- Begrenset, men jevnt rekrutteringsbehov
- Tradisjonelle teknikker, materialbruk og metoder

Se filmklipp om yrkene på <https://www.gyldendal.tv/format-design-og-handverk-vg1>

Informasjon om fagutdanning

De små håndverksfagene tilhører utdanningsprogrammet Håndverk, design og produktutvikling. Vanligvis tar fagopplæring totalt 4 år. Fagbrev eller svennebrev kan oppnås ved å få lærekontrakt i faget. I noen tilfeller kan man avlegge svenneprøve som elev. Man kan også gå opp som privatist hvis man har lang og allsidig praksis fra faget.

Lærekontrakt tegnes enten direkte med lærebedrift eller med et opplæringskontor. I Oslo og Viken finnes det egne opplæringskontorer som spesielt retter seg mot de små håndverksfagene.

Fagopplæringsavdelingene i fylkeskommunene har ansvar for å godkjenne lærebedrifter og alle lærekontrakter. Spørsmål om fagopplæring kan også rettes dit. Mer informasjon om fagene, utdanningsmuligheter og fagopplæring finnes blant annet på: www.vilbli.no og www.uttanning.no

Norsk håndverksinstitutt ved Sekretariatet for små og verneverdige fag (SSV) er landsdekkende og kan gi informasjon spesielt om de små håndverksfagene. På nettsiden www.handverksinstituttet.no finnes oversikt over mulige lærebedrifter.

Tilskudd til lærebedrifter 2021

Bedrifter som tar inn lærling i små håndverksfag får høyere tilskudd enn det som gjelder for større fag.

Tilskudd	Tilskuddssatser
Basistilskudd I (for lærlinger med ungdomsrett)	Kr. 167.407 pr. opplæringsår i bedrift
Tilskudd til små håndverksfag (for lærlinger med ungdomsrett)	Kr. 64.910 pr. år i bedrift i tillegg til basistilskudd I
Basistilskudd II (voksne lærlinger i ordinære fag)	Kr. 65.421 pr. år i bedrift (kr. 5.452 pr. mnd.)
Tilskudd til små håndverksfag (for voksne lærlinger og lærlinger med oppfylt rett til utdanning)	Kr. 111.269 pr. år (kr. 9.272 pr. mnd.)

Oppjusterte satser gjelder fra og med 01.01.2021.

For lærlinger i fag som utløser ekstra tilskudd til lærebedrift blir de månedlige satser ved ulike utdanningsmodeller:

Lærlinger med ungdomsrett	Lærlinger 21 år og eldre
Full opplæring i bedrift kr. 15.872 pr. mnd. i 48 mndr. (kr. 502.221 for 3 år opplæring og 1 år verdiskapning og kr. 259.640 i ekstra tilskudd for små håndverksfag)	Full opplæring i bedrift kr. 9.272 pr. mnd. i 48 mndr. (kr. 111.269 pr. år i bedrift)
Særløp kr. 15.265 pr. mnd. i 36 mndr. (kr. 334.814 for 2 år opplæring og 1 år verdiskapning og kr. 194.730 i ekstra tilskudd for små håndverksfag)	Særløp kr. 9.272 pr. mnd. i 36 mndr. (kr. 111.269 pr. år i bedrift)
Hovedmodell kr. 12.384 pr. mnd. i 24 mndr. (kr. 167.407 for 1 år opplæring og 1 år verdiskapning og kr. 129.820 i ekstra tilskudd for små håndverksfag)	Hovedmodell kr. 9.272 pr. mnd. i 24 mndr. (kr. 111.269 pr. år i bedrift)
Lærlinger med tidligere oppfylt rett kr. 9.272 pr. mnd. (kr. 111.269 pr. år i bedrift)	

Maihaugvegen 1, 2609 Lillehammer

Tlf.: +47 995 04 225

E-post: inger.smedsrud@handverksinstituttet.no

www.handverksinstituttet.no

NORSK
HÅNDVERKS-
INSTITUTT